

ÖFVERSIGT

AF

KONGL. VETENSKAPS-AKADEMIENS FÖRHANDLINGAR.

Årg. 29.

1872.

N° 9.

Onsdagen den 13 November.

Præses tillkännagaf, att Akademiens ledamot, Lektorn E. G. BJÖRLING med döden afgått.

Hrr SUNDEVALL och S. LOVÉN samt Professor F. A. SMITT afgåfvo infordrade utlåtanden med anledning dels af Landshöfdinge-Embetets i Örebro län framställda begäran om Akademiens yttrande öfver ett uppgjordt förslag till stadga för fiskets bedrifvande i Hjelmaren, Qvismarsjöarne och de vattendrag, som inom Nerike utfalla i dessa sjöar, dels ock af enahanda begäran af Kongl. Kammar-Collegium uti besvärsmål rörande fisket inom Sjuhundra och Lyhundra härader samt Frötuna, Bro och Wäddö skeppslager af Stockholms län; och blefvo dessa utlåtanden af Akademien godkända och antagna såsom grunder för hennes egna yttranden i dessa frågor.

På tillstyrkan af utsedde Komiterade antogs till införande i Akademiens Handlingar en af Adjunkten vid Lunds Universitet K. A. HOLMGREN författad afhandling med titel: »Om elektriciteten som kosmisk kraft, tredje afdelningen.»

Hr Friherre WREDE, hvilken såsom Svenskt ombud deltagit i den i Paris nyligen hållna internationela konferensen för behandling af frågor rörande meter-systemet, afgaf en utförlig redogörelse för konferensens förhandlingar och beslut.

Hr S. LOVÉN föredrog dels en afhandling af Hr J. W. HULKE i London om åtskilliga af de Svenska Spetsbergsexpeditionerna hemförda försteningar af Saurie-artade djur, (Se Bi-

Tvenne nya Oniscider, beskrifne
af ANTON STUXBERG.

Taf. X.

[Meddeladt den 11 September 1872.]

1. *Oniscus vicarius* n. sp.

Oniscus oblonge ovalis, longitudine plus duplo majore quam latitudine, valde convexus, haud rugulosus, lævis, subnitidus.

Antennæ exteriores dimidia corporis longitudine paulo minores (11: 25); pedunculi articulus quintus cylindricus, omnium maximus, flagellum longitudine æquans, curvatus; flagelli articulus intimus maximus, triplo longior quam latior, medius tertia parte minor, extremus hoc haud multo longior, intimo brevior.

Oculi, ocellis congregatis, prominentes, ovales, prope ad basin processuum capitis lateralium siti, dimidiam partem capitis lateralem occupantes.

Processus capitis frontalis parvus, laterales maximi, rotundati, longitudine oculos æquantes, supra plus minus profunde excavati; caput carina transversa valde elevata, partem frontalem a superiore disjungente instructum. Vertex antice scrobiculo profundo pone processum frontalem foveaque minore ab hoc utrinque oblique sita.

Trunci segmenta omnia, primo excepto, marginibus anterioribus lateralibus rotundatis, tria priora margine posteriore utrinque profunde sinuato, quartum epimeris postice lævissimè, cetera valde elongatis et acutis. Margo ultimi segmenti posterior sinuatus.

Cauda subcircularis, eadem fere longitudine ac latitudine; epimera segmentorum primi et secundi evanescentia, tertii, quarti, quinti maxima, retroversa, acuta, margine laterali arcuato. Segmentum ultimum trigonum, longitudine multo majore quam latitudine, marginibus lateralibus sinuatis, acutum, convexus. Pedum ultimi paris articulus basalis margine antico limbato, latitudine maxima dimidiam longitudinem multo superante, appendix exterior complanata, acuta, longitudine hunc æquante, qua appendix interior pilosa paulo major.

Color fusco griseus, epimeris serieque macularum plus minus rotundarum laterali albis; in medio dorso maculæ numerosissimæ majores vel sæpissime minores oblongæ, irregulares inveniuntur. Caput pallide punctulatum. Pedes septimi paris versus apicem infuscati. Segmentum caudæ ultimum vitta transversa angustiore.

Longitudo 16 m.m.; latitudo 7 m.m. — Longitudo primi paris pedum 6 m.m., septimi paris 8 m.m.

Hab. New-Foundland: Quiddi-Viddi (JOSUA LINDAHL $2\frac{1}{8}$ 1871).

Ab Onisco murario CUVIER, cui simillimus et valde affinis, hic noster On. vicarius præcipue diversus: longitudine pro ratione majore, segmentorum latitudine minore, capitis ceterique corporis lævitate æque ac tribus foveis vertici impressis, quarum antica maxima profundissima.

2. *Porcellio advena* n. sp.

Porcellio ovalis, convexus, latitudine dimidiam longitudinem fere æquante (latitud. ad longitud. = 45 : 100), transverse seriatim pulcherrime tuberculatus.

Antennæ exteriores longitudine corporis latitudinem multo superante; pedunculi articulus quintus longissimus, rectus, præcedente fere duplo major, flagello longitudine fere æqualis; flagelli articuli inter se eadem longitudine, exterior apice papilla olfactoria tubuliformi dentata instructus.

Oculi, ocellis congregatis, prominuli, ovales.

Lobus capitis medius minimus, parum productus, arcuatus; lobi frontales laterales rotundate-rectanguli, evanidi, supra excavatione vix distincta. Capitis longitudo dimidiam latitudinem superans, corporis illa minor. Vertex sulco transverso tenui pone carinam frontalem parum elevatam.

Mandibulæ dextræ mala exterior tridentata, dente antico maxime chitinoso, nigrescente; mala interior bidentata, dente interiore albicante, fere pellucido. Pone appendicem primam tres penicilli. — Mandibulæ sinistræ mala exterior quadridentata, dentibus duobus exterioribus chitinosissimis, nigris; mala interior bidentata, dente superiore nigro, inferiore brunneo; appendix secunda longissima.

Maxillarum primi paris mala exterior sexdentata, dentibus duobus extremis curvatis, acutis, validissimis, valde chitinoso, nigro-brunneis, tribus mediis apice bifurco, intimo apice trifurco, æque ac tribus præcedentibus albescente et modice curvato. Mala interior bipenicillata.

Maxillæ secundi paris, omnium trophorum imbecillissimi, ramo utroque antice in duos lobos partito, quorum exterior margine interiore setis duabus majoribus, interior setis minutissimis tota superficie creberrime armatus.

Pedum maxillarium pars femoralis subsemicircularis, latitudine dimidiam longitudinem paulo superante, antice duobus aculeis, infra marginem antero-lateralem serie setarum minorum instructa; pars tarsalis antice quatuor aculeis longis validioribus, præter tres minores, ungue terminali sulcato; pars tibialis biarticulata, articulo superiore tribus aculeis instructo.

Trunci segmenta tria priora epimeris margine posteriore rotundatis, non retrorsis, quartum rectangulis, quintum subrectis, insequentia duo postrema magis magisque retroversis, acutiusculis. Segmentum ultimum margine postico æqualiter sinuato.

Cauda perbrevis, latitudine tertia parte majore quam longitudine; epimera segmentorum primi et secundi minima, tertii, quarti, quinti minuta, retroversa, acuta, margine laterali subarcuato. Segmentum ultimum trigonum, longitudine dimidiæ latitudini æquali, apice haud acuto, subrotundato, supra fere planum, marginibus lateralibus sinuatis. Pedum ultimi paris articulus basalis (infra visus) latitudine maxima longitudinem superante; appendix exterior subdepressa, lanceolata, hoc duplo longior¹⁾.

Sculptura: Series tuberculorum septimi trunci segmenti arcuata, sexti subarcuata, quinti, quarti, tertii, secundi recta, margini anteriori appropinquans. Primum trunci segmentum ad marginem posteriorem serie tuberculorum confluentium majorum, ante quam 2—3 aliæ sparsorum minusque conspicuorum. Margo omnium trunci segmentorum æque ac capitis posterior sæpissime lævis, interdum tuberculis fere inconspicuis, longo intervallo distantibus. — Omnia caudæ segmenta, ultimo excepto, margine postico tuberculis minimis, in medio creberrimis, prædito. — Cutis, ut plerumque in Oniscoidis, aculeis perbrevibus, trigonis, subseriatim dispositis.

Color dorsi rufo-griseus, maculis nullis, epimeris haud multo pallidioribus.

Longitudo 5,5 m.m.; latitudo 2,5 m.m. — Longitudo antennarum exteriorum 3,5 m.m.

Hab. Ex Brasilia (Caldas) duo tantum specimina, in collectione plantarum a D:no S. HENSCHEN reportata fortuito inventa, vidimus.

Explicatio figurarum.

[Tab. X].

Porcellio advena n.

- Fig. 1. Corporis facies dorsualis, appendicibus ultimi caudæ segmenti omissis.
- » 2. Mandibula sinistra, prona.
- » 3. Mandibula dextra, prona.
- » 3a. Penicilli tres ejusdem mandibulæ pone primam appendicem, ex quibus anticus longissimus.
- » 4. Maxilla primi paris sinistra, supina.
- » 4a. Dentes duo intimi malæ exterioris ejusdem maxillæ.
- » 5. Pes maxillaris dextra, supina, lamina basali omissa.
- » 6. Ejusdem pedis maxillaris partes tarsalis et tibialis una cum apice partis femoralis.
- » 7. Antenna sinistra, supina.
- » 8. Papilla olfactoria, apici antennæ exterioris affixa.
- » 9. Pars pedis sexti paris.
- » 10. Cuticulæ facies dorsualis.

¹⁾ Appendices interiores, in speciminibus nostris mutilatæ, nec in diagnosi commemoratæ nec figuris delineatæ sunt.

Stuxberg del.

Lith. h. Schlichter & Seedorff, Neuch.

Porcellio advena Stuxberg.